

Inleiding

Het eerste nummer van *n/f*. *Huidige tendensen in het NVT-onderwijs en -onderzoek* bevat zeven artikelen over uiteenlopende onderwerpen van de hand van neerlandici uit Franstalig België en uit Frankrijk. Twee artikelen zijn tot stand gekomen met medewerking van collega's uit Nederland. De opgenomen bijdragen, waarvan de meeste gepresenteerd zijn tijdens de Vrije Markt op het Veertiende Colloquium Neerlandicum (Leuven 27 augustus – 2 september 2000), geven een idee van de onderwijs- en onderzoekspaden die in het Franstalige gebied in het begin van het derde millennium bewandeld worden. Ze staan in alfabetische volgorde van de eerste auteur.

Drie van de zeven bijdragen hebben betrekking op cultuur in de brede zin van het woord. In hun bijdrage presenteren Marie-Thérèse Claes en Marinel Gerritsen de inhoud van hun cursus interculturele communicatie voor docenten Nederlands in het buitenland. In de cursus, die in opdracht van de Nederlandse Taalunie is geschreven, wordt geprobeerd docenten Nederlands extra muros de motivatie, achtergrondinformatie en didactische handreikingen te geven om hun studenten vertrouwd te maken met de cultuurverschillen tussen Nederland en Vlaanderen en de verschillen tussen de eigen cultuur en Nederland en Vlaanderen.

Iets gelijkaardigs vinden we m.m. terug in het artikel van Claudia Huisman. Haar bijdrage gaat over een allround pakket dat tot doel heeft de Franse studenten die in het kader van een Erasmusprogramma naar Nederland of naar België wensen te gaan, wegwijs te maken in de Nederlandstalige wereld waarin ze zich moeten weten te redden. Naast een module taalverwerving bevat het pakket ook een onderdeel cultuur en maatschappij, waarin de studenten geconfronteerd worden met de andere maatschappij en cultuur, en een onderdeel universitaire vaardigheden, waarin de verschillen op het gebied van het universitaire onderwijssysteem in Nederland/Vlaanderen en Frankrijk (bv. verschillen in gedrag en omgang, de werkwijze in de klas, het studentenleven) aan bod komen.

In de derde bijdrage over cultuur, *Culturele vaardigheid: de cultuurstudie op nieuwe wegen(?)*, toont Jan Walravens eerst aan hoe *Culturele vaardigheid* langzaam maar zeker een eigen gezicht krijgt en in welke mate dat vak verschilt van de ondertussen vertrouwde (en op zichzelf toch al generische) *Cultuurkunde*. Verder staat hij stil bij het nut van deze nieuwe aanpak van cultuurverschijnselen voor de neerlandistiek.

In de bijdrage van Pierre Godin staat het gebruik van cursiefjes in het vreemdetalenonderwijs centraal. Omdat het kort en bondig is en dicht aanleunt bij allerlei facetten van ons leven, leent het cursiefje zich in het vreemdetalenonderwijs goed voor het inoefenen van lees- en schrijfvaardigheid. Een van de kenmerken van het cursiefje is de zogenaamde 'pointe' aan het einde van het verhaal. Godin toont op overtuigende wijze aan dat dat kenmerk binnen het taakgericht onderwijs gemakkelijk gebruikt kan worden om op een interessante en intellectueel uitdagende manier schrijfvaardigheid met leesvaardigheid te laten integreren.

Verder zijn er twee artikelen over uitspraak. Philippe Hiligsmann en Laurent Rasier doen verslag van een onderzoek naar de zinsaccentuering in de tussentaal van gevorderde Franstalige leerders van het Nederlands. Zulke leerders blijken vaak terug te vallen op de prosodische kenmerken van hun moedertaal, wat de auteurs ertoe leidt meer aandacht te vragen voor zinsaccentueringsverschijnselen in het vreemdetalenonderwijs.

Hans Van de Velde en Roeland van Hout gaan in op de resultaten van een onderzoek naar uitspraakvariatie in een veertigtal leenwoorden bij leerkrachten Nederlands uit Nederland en Vlaanderen. Uitkomst van het onderzoek was dat de leraren Nederlands – tegen de verwachting in – een vrij grote variatie vertonen. De vastgestelde verschillen hebben niet alleen betrekking op de gemeenschappen (Nederland vs. Vlaanderen) of op de regio's (de Nederlandse regio Zuid lijkt een tussenpositie in te nemen tussen de rest van Nederland en Vlaanderen), maar ook op de onderzochte woorden zelf.

In zijn bijdrage laat Jan Pekelder zien hoe de ANS in Frankrijk wordt gebruikt. Hij gaat in de eerste plaats in op de beperkte zichtbaarheid van de ANS in de hoofdvakopleiding Nederlands die aan Paris IV wordt verzorgd. Deze is volgens hem te verklaren uit het feit dat de ANS dicht in de buurt komt van een zogenaamde regelgerichte grammatica voor ingewijden. Tenslotte breekt hij een lans voor een itemgerichte grammatica op het model van *Le Bon Usage*.

Philippe Hiligsmann, Elisabeth Leijnse
November 2001